

† MACARIE
EPISCOPUL EUROPEI DE NORD

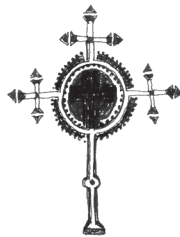
PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI

HRISTOS-EMANUEL
IZVORUL VINDECĂRIILOR

СТОКХОЛМ, 2012

† MACARIE
EPISCOPUL EUROPEI DE NORD

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI
HRISTOS-EMANUEL
IZVORUL VINDECĂRIILOR

STOCKHOLM, 2012

† MACARIE,

Din harul lui Dumnezeu Episcop al românilor
ortodocși din Europa de Nord,

Preacucernicului cler, Preacuviosului cin monahal și
Preaiubiților credincioși și credincioase, har, milă și
pace de la Hristos Domnul Cel Unul Născut!

Iubiții mei fii și fiice duhovnicești,

„Binecuvântat fie Copilul Care a bucurat astăzi Betleemul! Binecuvântat fie Pruncul Care i-a întinerit astăzi pe oameni! Binecuvântat fie Rodul Care S-a pogorât la noi, flămânzii! Binecuvântat fie Cel Milostiv Care a îmbogățit dintr-odată toată sărăcia noastră și a umplut toate nevoile noastre. Binecuvântat fie Cel pe Care îndurarea Sa L-a plecat ca să tămăduiască bolile noastre! Mulțumire fie adusă Izvorului trimis spre izbăvirea noastră!”¹

Împreună cu innograful aducem și noi astăzi laudă lui Hristos-Emanuel Care se întrupează de dragul nostru și spre folosul nostru! Se întrupează Fiul Omului ca noi să ne recunoaștem în El copiii ai lui Dumnezeu! Emanuel

1. Sfântul Efreem Sirianul, *Imnele Nașterii și Arătării Domnului*, ediția a II-a, preznt. și trad. diac. Ioan I. Ică jr., Sibiu, 2010, p. 31.

înseamnă *Cu noi este Dumnezeu*. El este cu noi dar și noi trebuie să dovedim că suntem cu El! De aceea am venit și astăzi la Liturghie, aici în Betleemul Bisericii, pentru a-I aduce, prin Maica Fecioară, ce avem mai de preț, inima noastră curățită de păcate. Preacurata Maria este darul adus de umanitate în Taina Întrupării, după cum ne arată cântarea de la Vecernia prăznuirii: „Fiecare din fapăturile cele zidite de Tine mulțumire aduce Ție: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pământul peștera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara”.

Prin Fecioara Maria, făptura omenească i-a oferit Domnului trup, iar El ne-a dăruit înfierea duhovnicească, făcându-ne părtași îndumnezeirii. El este Izvorul nesecat al dumnezeiescului har, tămăduind sufletele și trupurile noastre slăbănogite de păcate. De fapt, la fiecare Liturghie când aducem în dar în firida Proscomidiarului, prescura dimpreună cu celelalte ofrande pentru Euharistie, actualizăm Înomenirea Fiului lui Dumnezeu, deoarece potrivit mărturiilor Părinților, prescura simbolizează trupul preacurat al Născătoarei. Desprinderea de către preot, din rotundul prescurii, a Agnețului sau a Mielului dumnezeiesc, adică a pecetii pătrate cu inscripția cruciformă IS HS NI KA, care se tâlcuiește *Iisus Hristos Biruie*, arată cum Fiul lui Dumnezeu se întrupează luând fire omenească din trupul Maicii Sale, și, totodată, din trupul întregii făpturi, din rotundul pământului. Preotul așează apoi Agnețul pe Sfântul Disc care închipuie ieslea în care a fost culcat Pruncul după naștere.

Ei bine, toată firida Proscomidiarului din peretele de miazănoapte al absidei Altarului euharistic, străjuită

de icoana Nașterii lui Hristos, simbolizează în primul rând peștera din Betleem în care S-a născut Domnul nostru, unde discul liturgic închipuie ieslea, iar steluța sa protectoare de deasupra Agnețului reprezintă steaua care i-a călăuzit pe cei trei crai spre locul nașterii. Aco-perămintele care învăluiesc vasele liturgice cu cinstite-le daruri de pâine și vin, sunt scutecele în care a fost înfășat dumnezeiescul Prunc după naștere și îmbăiere, iar tămâierea cu cădelnița fumegândă, exprimă simbolic și darurile de aur, smirnă și tămâie aduse odinioară micuțului Împărat de către magi.

În Răsăritul creștin, în Taina Liturghiei, Hristos este prezent sfințitor și deplin, fiind reactualizată lucrarea Sa de la Întrupare și până la Jertfa, Învierea, Înălțarea și Venirea Sa întru slavă, manifestându-ne întru El și El întru noi. „Pentru că suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui și din oasele Lui” (Efeseni 5,30). Ne este îndeajuns că fiecă loc și act liturgic din biserică este plin de adâncă sfințenie și semnificație mistică, trăind astfel încă din această lume Taina Împărăției.

De aceea, în tradiția noastră ortodoxă, nu simțim nevoia să reprezentăm ieslea din Betleem prin staul amenajat cu statuete și lumini multicolore, cum vedem acum, de Crăciun, în piețele și în bisericile occidentale. Însă trebuie să trăim misterul euharistic, primindu-L pe Hristos Cel Nou Născut pentru a-Și face sălaș luminos în căușul inimii noastre. Fiindcă, așa după cum v-am mai spus, „de-o mie de ori de S-ar întrupa Hristos în Betleem, dacă nu se naște și în inima noastră, totul este în zadar” (Angelus Silesius). Important este să-I deschi-

dem larg poarta inimii noastre deoarece El nu vine să ne ceară ceva, ci numai să ne dăruiască pacea și bucuria Sa cea veșnică.

La această prăznuire, colindătorii ni-L aduc pe Însuși Hristos-Emanuel sub acoperișul casei și în viața noastră, reiterând, prin colindă, pelerinajul istovitor, însă mântuitor, al Preacuratei Maici dinaintea nașterii sfinte.

„Noi umblăm și colindăm,
Pe Iisus să-L laudăm;
Noi umblăm din casă-n casă,
La acei care ne lasă.
Nu alegem pe cei gazdă
Dintre cei ce n-au o brazdă;
Noi umblăm, la mic, la mare,
Azi la toți e sărbătoare;
Sărbătoarea lui Ajun,
Seara sfânt-a lui Crăciun;
Sărbătoarea lui cea dulce,
Nime nu vrea să se culce.
Noi umblăm, precum umblară
Maica Sfântă într-o seară,
Cu Iisus la inimioară.
Bate vântul și-o pătrunde,
S-ar scuti, dar n-are unde.
Bate vântul friguros,
Maica Sfântă cade jos.
Ostenită de durere,
Milă de la Tatăl cere,
Să se-ndure, să-i găsească
Locuință, ca să nască.

Tatăl Sfânt S-a îndurat
Și-o peșteră i-a aflat;
Peșteră pe pământ, jos,
S-a născut Domnul Hristos”².

Preaiubiții mei,

Va mărturisesc cu emoție că această colindă este culeasă din satul meu natal, am colindat-o mereu în copilărie și în adolescență la fereastra casei și la inima gospodarilor nășăudeni, copleșiți de minunata ipostază a Preasfintei Născătoare care îl poartă pe Fiul Cel neîncăput, mai întâi nevădit, în pântece și în inima sa, apoi după naștere, cu tandrețe maternă, pe brațele sale, în dreptul inimii.

În tezaurul liturgic răsăritean se păstrează din vechime două icoane ale Maicii Domnului. Prima icoană numită *Maica Domnului a Întrupării sau a Semnului*, ne-o înfățișează pe Preamilostiva, care îl are pe Pruncul Sfânt pe pieptul ei, strălucind lângă inima sa, într-un medalion de slavă. Se arată, astfel, că Hristos este Emanuel, fiind prin excelență *Semnul* dat de Dumnezeu, împlinindu-se astfel profeția lui Isaia din vremea regelui Ahaz: „Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele Lui Emanuel” (Isaia 7, 14).

2. Colindă din satul Spermezeu, jud. Bistrița-Năsăud în vol. Macarie Marius Dan Drăgoi, *Ler Sfântă Mărie. Colinde de pe văile Țibleșului*, Cluj-Napoca, 2005, pp. 151-152.

În a doua icoană, numită *Hodighitria sau Îndrumătoarea*, o vedem pe Preasfânta Maică cum poartă cu gingășie, pe brațul stâng, lângă inima sa milostivă, pe Pruncul divino-uman, iar cu mâna dreaptă, ridicată la piept, printr-un gest convingător, ni-L arată, nouă oamenilor, pe Cel Care este „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14,6). Ziditorul tuturor ține în mâna stângă sulul scripturilor împlinite prin El, iar cu dreapta își binecuvântează, încă din pruncie, Mama, dar și poporul Său.

Pruncul din brațele Preacuratei, zugrăvit în icoane ca Hristos-Emanuel, *Dumnezeu Cel mai înainte de veci*, nu are nimic din trăsăturile unui sugar, ci are chipul adult, cu fruntea amplă ce reflectă înțelepciunea dumnezeiască. El este Mântuitorul lumii, Logosul întrupat, trimis la ai Lui ca să-i vindece și să-i mântuiască (Luca 4,18). Pentru aceasta „S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor și la înfățișare aflându-Se ca un om” (Filipeni 2,7), ca să ne nască din apă și Duh Sfânt, în Taina Botezului, să ne vindece de rănilile păcatelor, în Taina Spovedaniei, și să ne hrănească cu Trupul și Sângele Său, în Taina Euharistiei, crescându-ne în Biserica Sa spre dobândirea mântuirii și a vieții veșnice.

Iubiți frați și surori în Hristos-Emanuel,
Cel Care este pururea cu noi,

După cum știți, anul acesta a fost dedicat în Biserica noastră Ortodoxă Română *Tainei Sfântului Maslu și îngrijirii bolnavilor*. Această hotărâre pastorală a Sfântului

Sinod este una firească în misiunea și lucrarea sacramentală a Bisericii care este numită și *Casa tămăduirii*. Probabil, tocmai de aceea, se spune că în Biserică nu există oameni buni sau oameni răi, ci oameni bolnavi și oameni sănătoși. Asocierea Bisericii, ca instituție divino-umană, cu spitalul unde sunt vindecați cei bolnavi, are la bază termenul folosit în limba greacă pentru mântuire, *sotiria*, care este întrebuințat și pentru a desemna procesul de vindecare a celui bolnav, de aceea, mântuirea este înțeleasă și ca vindecare în Domnul (Matei 9, 12).

Că Biserica a fost, este și trebuie să fie un spațiu al vindecării, este vădit și de multitudinea de cereri din slujbele liturgice pentru sănătatea trupească și sufletească a fiilor ei. Paradoxal, Biserica nu este numai a celor sfinți și a celor sănătoși, ci ea este adesea, plină de oameni suferinzi și de oameni păcătoși. De aceea starea de sănătate a sufletului primează, dar completează, totodată, sănătatea trupului.

Omul nu a fost creat de Dumnezeu pentru suferință, drept pentru care spiritualitatea ortodoxă nu acceptă suferința absurdului, nu încurajează violența, autoflagelarea sau orice gest, care, dus la extrem, ne îndepărtează de Hristos. Suferința a fost acceptată și înțeleasă în Ortodoxie ca o pierdere a darului sfânt al sănătății, fie din cauza propriilor păcate, fie pentru încercarea credinței noastre, fie pentru rânduieii numai de Dumnezeu știute (Ioan 9, 3).

Una din poruncile Bisericii vizează obligația fiecărui creștin de a se îngriji de sănătatea trupului, pentru că omul zilelor noastre se complăce de multe ori în excese care dăunează și sănătății trupesti. Suntem datori să ne păzim

sănătatea în Domnul, dar avem datoria să îi căutăm și pe cei care, suferind în trup, sunt singuri și deznădăjduți.

Pentru noi, locuitorii acestor ținuturi scandinave, lucrurile par foarte bine organizate. Sistemele sociale de aici nu lasă pe nimeni pe dinafară, astfel încât toți locuitorii beneficiază de cele mai bune servicii, la cele mai înalte standarde. Pentru cei de acasă, din România, lipsurile sunt mari și cei aflați în spitale întâmpină multe dificultăți. Cu toate acestea, majoritatea bolnavilor din țară au șansa ca să aibă aproape preoți misionari și paraclise spitalicești în care se înalță rugăciuni pentru izbăvirea de suferință. În unitățile medicale se săvârșește Taina Sfântului Maslu, se binecuvântează și se cuminecă bolnavii, actul medical fiind întregit de hrana duhovnicească. Așa se face că de multe ori întâlnim în România oameni bolnavi, dar împliniți sufletește, oameni suferinzi, dar împăcați cu sine, cu semenii și cu Dumnezeu.

Învățăm din această realitate că fericirea și împlinirea nu este condiționată de bunăstare. Trebuie să fim conștienți de vocația noastră în această lume care cultivă bogățiile materiale, subjugând existența, numai pentru câștiguri imediate și consum neînfrânat. Venim înaintea fraților voastre cu rugăciunea și cu îndemnul părintesc de a depăși grijile obsesive ale existenței cotidiene, pentru a ne așeza pe fâgașul firesc al unui urcuș duhovnicesc.

Datoria noastră de fii și frați ai lui Hristos-Emanuel ne determină să ne așezăm în comuniune cu toată lumea, să îi cercetăm pe cei singuri, pe cei bolnavi, să-i pregătim pe cei tineri să prețuiască darurile cu care i-a înzestrat Dumnezeu și pentru a le fi de folos celor în nevoi, bolnavi și însingurați.

În acest sens, acțiunile filantropice care se desfășoară în parohiile din episcopia noastră, sunt dovada responsabilizării și creșterii noastre duhovnicești. *Picătura de jertfă care răscumpără oceanul nepăsării*, este un proiect în cadrul căruia s-au organizat colecte în bani, medicamente și produse pentru ajutorarea unor familii sărace din România; Proiectul *O familie parohială pentru fiecare*, îi implică pe credincioșii parohiei să ajute benevol copiii orfani din România ; *Agapa fratelui* este o acțiune duminicală, în biserică după Sfânta Liturghie, de colectare a alimentelor necesare pentru cantina socială; *În pace să ieșim* este o lucrare ce-i angajează pe credincioși în vizitarea celor bolnavi și singuri, împărtășindu-le din pacea, bucuria și lumina pe care tocmai au primit-o la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie.

Centrul de Tineret *Sfântul Voievod Ștefan cel Mare* a organizat și anul acesta mai multe activități în folosul celor bolnavi și singuri, iar Adunarea generală a tinerilor din orașul Lem, Danemarca, a avut ca temă: *Tineretea care alină boala. Grija tinerilor față de cei aflați în suferință*. Fiecare tânăr a avut prilejul să-și împărtășească implicarea și experiența sa în ajutorarea bolnavilor sau a celor aflați în necazuri și încercări.

Pelerinajul cu grupul mare de preoți și enoriași din țările scandinave, din luna iunie a acestui an, organizat de Centrul de pelerinaj *Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești* al episcopiei noastre, pe urmele Sfinților tămăduitori din Grecia, ne-a adus multă mângâiere nouă și celor pe care i-am purtat în rugăciuni. Au fost foarte mulți care au primit alinare și vindecare de suferințe grele.

Nașterea lui Hristos ne revendică pe fiecare dintre noi, ne angajează spre o lucrare sfântă, să primim din casa Domnului Vestea cea Bună și să o ducem fiecare, acolo unde ne trăim zilele. Să fim vestitori prin faptă și prin jertfelnicie, așa încât, luminați de bucuria Praznicului Întropării, să devenim lumină și încurajare. Pentru noi, cei care trăim în Hristos, nu mai este supărare și întristare care să ne stăpânească. Astfel, primind în suflet cântarea duhovnicească, să zicem împreună condacul din Acatistul Mântuitorului nostru Iisus Hristos: „Văzând străină Întroparea lui Dumnezeu, să ne înstrăinăm din lumea cea deșartă și mintea spre cele dumnezeiești să o suim, că pentru aceasta Dumnezeu pe pământ S-a pogorât, ca să ne ridice la ceruri, pe noi cei ce-I cântăm Lui: Aliluia!”

Cu îmbrățișare sfântă,
al vostru rugător către Domnul
și de tot binele voitor,

† Episcopul Macarie al Europei de Nord

*Data în reședința noastră episcopală din Stockholm, Suedia, la
Praznicul Nașterii Domnului, în anul mântuirii 2012.*